Processament Digital del Senyal Problemes Tema 3

- 1. Determineu la transformada $\mathcal{Z}$ i la ROC dels senyals següents:
  - (a) $x[n] = (-2, 1, 0, 3, \underline{0}).$
  - (b) $x[n] = (-2, 1, 0, 3, \underline{3}).$
  - (c) $x[n] = (-2, 1, \underline{0}, 3).$
  - (d) $x[n] = (\underline{3}, 1, -1).$
- 2. Determineu la transformada $\mathcal{Z}$ i la ROC dels senyals següents:
  - (a) x[n] = u[n].
  - (b) x[n] = (1+n)u[n].
  - (c) $x[n] = (a^n + a^{-n})u[n]$.
  - (d) $x[n] = a^n u[n] a^{-n} u[-n-1].$
  - (e) $x[n] = \cos(\omega n)u[n]$.
  - (f) $x[n] = n\cos(\omega n)u[n]$.
  - (g) $x[n] = a^n \cos(\omega n) u[n]$.
  - (h) $x[n] = na^n \cos(\omega n)u[n]$.
  - (i) $x[n] = (n^2 + n)a^{n-1}u[n-1].$

On a i ω són paràmetres arbitraris.

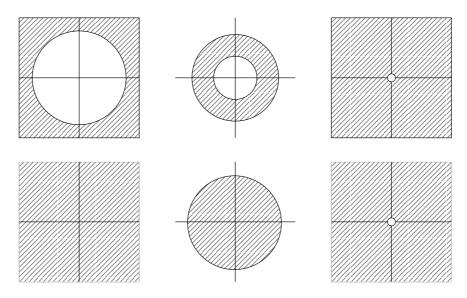
3. Determineu la transformada $\mathcal{Z}$ i la ROC dels senyals següents:

(a)
$$x[n] = \begin{cases} \left(\frac{1}{3}\right)^n, & \text{si } n \ge 0\\ \left(\frac{1}{2}\right)^{-n}, & \text{si } n < 0 \end{cases}$$

- (b) $x[n] = \left(\frac{1}{3}\right)^n u[n] + \left(\frac{1}{2}\right)^{-n} u[-n-1].$
- 4. Tenim uns senyals amb les propietats:

- x_1 és de durada finita i causal.
- $\bullet \ x_2$ és de durada finita i anticausal.
- x_3 és de durada finita i no és ni causal ni anticausal.
- x_4 és de durada infinita i causal.
- $\bullet \ x_5$ és de durada infinita i anticausal.
- x_6 és de durada infinita i no és ni causal ni anticausal.

Digueu quina d'aquestes ROC correspon a cada cas: (noteu que el quadrat exterior simbolitza l'infinit)

5. Trobeu la transformada $\mathcal{Z}$ dels senyals

(a)
$$y_1[n] = \sum_{k=-\infty}^{n} x[k]$$
.

(b)
$$y_2[n] = x[2n]$$
.

(c)
$$y_3[n] = \begin{cases} x[n/2] & \text{si } n \text{ és parell} \\ 0 & \text{altrament} \end{cases}$$

en funció de la transformada del senyal x.

6. Calculeu els senyals causals que tenen per transformada ${\mathcal Z}$ els següents:

(a)
$$X(z) = \frac{1+3z^{-1}}{1+3z^{-1}+2z^{-2}}$$
.

(b)
$$X(z) = \frac{1}{1 - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2}}$$
.

(c)
$$X(z) = \frac{z^{-6} + z^{-7}}{1 - z^{-1}}$$
.

(d)
$$X(z) = \frac{1+2z^{-2}}{1+z^{-2}}$$
.

7. D'un senyal tant sols coneixem l'expresió tancada de la transformada $\mathcal{Z}:$

$$X(z) = \frac{5z^{-1}}{(1 - 2z^{-1})(3 - z^{-1})}.$$

Digueu quantes possibles ROC diferents pot tenir i, per cadascuna d'aquestes, trobeu el senyal corresponent.

8. Trobeu el senyal que té per transformada i ROC els següents:

(a)
$$X(z) = \log(1 - 2z)$$
, ROC = $(0, 1/2)$.

(b)
$$X(z) = \log(1 - z^{-1})$$
, ROC = $(1, \infty)$.

(c)
$$X(z) = e^z + e^{1/z}$$
, ROC = $(0, \infty)$.

- 9. Sigui x[n] un senyal amb transformada X(z). Trobeu la transformada dels senyals:
  - (a) $x^*[n]$, on x^* és el complexe conjugat de x.
  - (b) $\Re(x[n])$.
  - (c) $\Im(x[n])$.

Deduiu propietats de simetria per a senyals reals i imaginaris purs.

- 10. Un sistema LTI s'excita amb el senyal graó unitat x[n]=u[n]; la sortida que s'observa és $y[n]=(\frac{1}{2})^{n+1}u[n-1]$.
  - (a) Trobeu la transformada de la resposta impulsional del sistema H(z).
  - (b) Trobeu la resposta impulsional del sistema.
- 11. L'entrada a un sistema LTI és $x[n] = u[-n-1] + (\frac{1}{2})^n u[n]$. De la sortida tant sols coneixem la expresió tancada per a la transformada,

$$Y(z) = \frac{-\frac{1}{2}z^{-1}}{(1-z^{-1})(1+z^{-1})},$$

mentre que desconeixem la seva ROC.

- (a) Determineu la ROC de Y(z).
- (b) Determineu la resposta impulsional del sistema.

- 12. Sigui x[n] un senyal causal.
  - (a) Calculeu $\lim_{z\to\infty} X(z)$.
  - (b) Demostreu que si X(z) ve donat per un quocient de polinomis, X(z) = P(z)/Q(z), aleshores deg $P \leq \deg Q$.
- 13. Sigui x[n] un senyal causal tal que la seva transformada $\mathcal{Z}$ té com a zeros $z_1=-1$ i com a pols $p_1=\frac{1}{2},\ p_2=-\frac{1}{2},\ p_3=p_4^*=\frac{1}{2}+j\frac{1}{2}.$ Determineu el diagrama de zeros i pols i la ROC dels senyals $x_1[n]=x[n-2],\ x_2[n]=x[-n-2]$ i $x_3[n]=e^{jn\pi/3}x[n].$
- 14. Disenyeu un sistema LTI causal tal que quan s'excita amb el senyal

$$x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] - \frac{1}{4} \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} u[n-1]$$

la sortida és

$$y[n] = \left(\frac{1}{3}\right)^n u[n].$$

Seguiu els pasos:

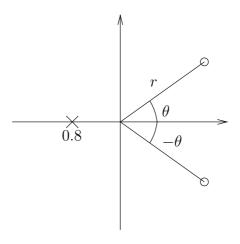
- (a) Trobeu la transformada de la resposta impulsional necessària.
- (b) Trobeu aquesta resposta impulsional.
- (c) Trobeu una equació en diferències finites que implementi el sistema.
- (d) Trobeu la realització canònica del sistema.
- (e) Discutiu l'estabilitat del sistema.
- 15. Sigui $\mathcal{T}$ un sistema causal caracteritzat per l'equació en diferències finites:

$$y[n] + a_1 y[n-1] + a_2 y[n-2] = x[n].$$

Feu servir la caracterització d'estabilitat d'un sistema causal en funció dels pols de H(z) per trobar les condicions que han de complir els paràmetres a_1 i a_2 per tal que el sistema sigui estable.

- 16. Un sistema té 3 pols situats a z = -3, -0.5 i 2 i un zero situat a z = 1.
  - (a) Suposant que el sistema és estable, trobeu-ne la ROC.
  - (b) Suposant que el sistema és causal, trobeu-ne la ROC.
  - (c) És possible que un sistema estable i causal tingui aquesta configuració de zeros i pols?

17. D'un sistema LTI en coneixem el diagrama de zeros i pols: on r=1.5

i $\theta = \pi/6$.

- (a) Trobeu la funció de transferència sabent que H(1) = 1.
- (b) Trobeu la resposta impulsional.
- (c) Discutiu l'estabilitat del sistema.
- 18. Demostreu que si x[n] és un senyal causal, aleshores

$$\lim_{z \to \infty} X(z) = x[0].$$

Doneu un resultat d'aquest estil per a senyals anticausals.